

Bilag 5

Høringsnotat

Bilag til indstilling: Resume af høring samt ændringer i strategi og handleplan

Indhold

Udkast til strategien "Kunst i København" har været i intern høring i lokaludvalg, områdefornyelser og alle forvaltninger. Forvaltningen har modtaget høringssvar fra alle 12 lokaludvalg, et samlet høringssvar fra områdefornyelserne og svar fra Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Alle høringssvar er samlet i bilag 6.

Høringssvarene omhandler både forslag til strategi og handleplan. I dette bilag behandles begge dele samlet. Svarene har bidraget til justeringer af strategien og supplerende initiativer i handleplanen, som dermed er rettet forud for den politiske behandling. Alle høringssvar er forelagt og drøftet i projektets styregruppe. De gennemgående temaer i høringssvarene samt de forslag, der har givet anledning til ændringer i strategi og handleplan gennemgås nedenfor.

Resumé

Høringssvarene giver samlet et billede af et stort engagement og interesse i udvikling af kunst i Københavns Kommune. Der er stor indsigt i og interesse for, hvad samtidskunst kan bidrage med i byens udvikling og for københavnernes. Nogle høringssvarene udtrykker ønske om diversitet og et bredt kunstbegreb, og de mange høringssvar er overordnet positive for strategiens retning for kunst i kommunen og viser et særligt stort ønske om lokal indflydelse. Der er et ønske om øget finansiering af kunst, og der er opmærksomhed på, at handleplanen ikke er finansieret. Flere ønsker styrket armslængde og faglighed i politiske processer samt større fokus på aktivt at integrere kunst tidligt i byudvikling.

Høringssvar vedrørende finansiering af kunst

På tværs af høringssvarene er der en klar appel til kommunen om at prioritere og afsætte midler til at understøtte kunst og initiativerne i kunststrategien. Der er opbakning til afsøgning af en procentordning, hvor en del af anlægsbudgetter afsættes til kunst, samt ønske om oprettelse af puljer for kunstprojekter i offentlige rum. Høringssvarene udtrykker bekymring over, at implementering af kunststrategien og handleplanen ikke er finansieret, hvilket kan hindre realisering af strategiske ambitioner og dermed true troværdigheden. Flere høringssvar udtrykker ønske

18. august 2025

Sagsnummer
2024-0286679

Dokumentnummer
2024-0286679-8

Parker, Kirkegårde og Renhold
Bynatur
Njalsgade 17
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

om styrkede muligheder for aktivt at kunne søge fonde og andre eksterne midler, mens der også opfordres til kommunal medfinansiering gennem lokaludvalg for at sikre implementeringen.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Ønskerne om finansiering af kunst understreger det store lokale engagement i at udvikle byen gennem kunsten. Finansiering har ikke været en del af kunststrategiens formål, som defineret i medlemsforslaget. Der er derfor ikke afsat midler til implementering af handleplanens initiativer, hvorfor igangsættelse af alle initiativerne i handleplanen, herunder finansiering af kunst (initiativ 4.9) og pulje til eksperimenter (initiativ 4.10) vil kræve særskilt prioritering i budgetforhandlinger. I handleplanen indgår også initiativ omkring afsøgning af mulighederne for at afsætte anlægsmidler til kunst i offentlige rum (initiativ 3.5), hvilket også vil kræve særskilt finansiering.

Høringssvar vedrørende styrket armlængde og faglighed

Flere høringssvar omhandler den faglige kvalificering og armlængde til den politiske proces. Der er bekymring over den politiske indflydelse på faglige vurderinger og det bemærkes, at armlængdeprincippet kun gælder delvist, da politiske beslutninger kan ignorere faglige vurderinger. Flere lokaludvalg støtter beslutninger baseret på kunstfaglig ekspertise, men ønsker også frihed til at definere lokale kunstindsatser i samarbejde med fagfolk. Det bemærkes, at der er behov for bedre håndtering af de mange involverede parter i kunstprojekter, herunder fonde og sponsorer med egne strategier og en tydeligere definition af rollerne og beslutningsprocesserne i strategien.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Et af målene med strategien er "At Københavns Kommune styrker armlængdeprincippet og baserer beslutninger på faglig ekspertise" jf. tema 4 i strategien. Med strategien følger, at permanente kunstværker kvalificeres som minimum af Rådet for Visuel Kunst og stadsarkitekten. Disse vurderinger vil ligge til grund for politiske indstillinger. På baggrund af høringssvarene er det i strategien tydeliggjort, at det lokale perspektiv indgår i denne vurdering. Det bemærkes herudover at alle eksterne projekter, som Københavns Kommune bliver tilbudt, vil skulle fagligt kvalificeres i kommunen uanset eksterne parter og egne strategier.

Høringssvar vedrørende byudvikling

Det er et gennemgående tema i høringssvarene, at kunst bør tænkes aktivt ind i byudviklingen fra starten med involvering af kunstfaglige eksperter og dedikerede midler. Flere påpeger, at inklusion af kunst i bydelsplaner kan styrke diversitet og lokalt særpræg. Der peges også på, at

det er nødvendigt at gå i dialog og samarbejde med private byudviklere for at integrere kunst i planlægningsprocessen og indtænke kunst i de områder, hvor kommunen ikke ejer vej, park eller pladser.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Det er ønsket med strategien at gå fra en reaktiv til en aktiv tilgang til ny kunst i det offentlige rum. Handleplanens initiativ 3.2 omhandler afklaring af muligheder og metoder for at indarbejde kunst i udvikling af lokalområder og nye bydele udviklet af Københavns Kommune og andre – offentlige eller private – byudviklere. Det er ønsket fremover at inddrage bl.a. brugere, lokaludvalg, offentligheden mv. med henblik på kvalificering af kunstens relevans for brugere og for stedet, jf. strategiens tema 4. Lokaludvalgenes rolle er også tydeliggjort i tema 3 i strategien. Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejder desuden for at indarbejde kunstprojekter i opstartsfasen af kommunens egne anlægsprojekter på tværs af kommunens forvaltninger.

Høringssvar vedrørende kunstbegreb

Der udtrykkes i flere høringssvar ønske om en større mangfoldighed i tilgangen til kunstbegrebet og bekymring over ensidigt fokus, hvor kunststrategien primært fokuserer på billedkunst og fysisk kunst i byrummet. Der er ønske om et bredere spektrum af kunstformer i strategien, herunder også fx lyd- og lyskunst, eksperimenterende projekter, digital kunst og gavlmalier. Det bemærkes, at andre kunstformer som litteratur, kunsthåndværk og design alene nævnes kort i strategien. Yderligere er der et ønske om en tydeligere definition af "kunst af høj kvalitet".

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Strategien skal løfte alle former for kunst i det offentlige rum og også kunst, der ikke er permanent fysisk kunst i byrummet. Dog er rammerne for kunst af mere midlertidig karakter friere. På baggrund af høringssvarene tydeliggøres den midlertidige del af strategien i strategiens introduktion og perioden for midlertidig kunst udvides fra 1 til 2 år. Strategien skal skabe rum for frie kunstneriske udtryk. Derfor er det ikke ønsket at udarbejde en præcis definition af "kunst af høj kvalitet", da strategien omfatter et meget bredt spænd af "kunst af høj kvalitet". I øvrigt henvises til de seks parametre, som Rådet for Visuel Kunst lægger til grund ved vurdering af ansøgninger, og som fremgår bagerst i strategien.

Høringssvar vedrørende midlertidighed

Høringssvarene udtrykker et ønske om at forlænge tidsrammen for midlertidige kunstprojekter. Dette ville skabe en bedre ramme for at

afprøve kunstprojekters potentiale og synliggøre kunsten for både lokale og besøgende i byen. Der er også en ide om hurtigt at implementere nyskabende midlertidige kunstneriske tiltag på egnede steder i København for at tilføje nye dimensioner til storbyen og øge opmærksomheden på kunstens rolle. Selvom strategien hovedsageligt fokuserer på langsigtede projekter, anbefales det, at den også inkluderer de midlertidige initiativer. Disse midlertidige værker kan bidrage til at involvere lokalområderne og tilføre viden og erfaringer, som kan støtte etableringen af mere permanente kunstværker. Der er ønske om at skabe rum for kunstneriske eksperimenter uden bureaukratiske barrierer.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

På baggrund af høringssvarene udvides muligheden for midlertidige værker fra 1 år til 2 år. Der skal fortsat ved midlertidige værker tages højde for materialers holdbarhed og opnåelse af bl.a. byggetilladelse. I handleplanen indgår herudover initiativ 3.4 om steder til kunst med fritagelse for flest mulige regler for at skabe rum til eksperimenter og initiativer og initiativ 4.10 om pulje til eksperimenter.

Høringssvar om lokal inddragelse og forankring

Høringssvarene fremhæver vigtigheden af, at kunsten tager udgangspunkt i lokalområdernes perspektiv og aktivt inddrager lokale borgere i kunstprojekter i byrummet. Der er en opfordring til, at kunststrategien skal fremme demokratisk dannelse ved at give borgerne medejerskab og medbestemmelse i beslutningsprocesser, så de kan reflektere over og blive involveret i udvælgelsen af kunst til deres lokalområde. Der ønskes en tydeligere beskrivelse af, hvordan borgerinddragelse kan fungere som bindeled mellem faglige beslutninger og borgernære ønsker. Der er specifik opmærksomhed på behovet for lokaludvalgets involvering i beslutninger om langvarige kunstprojekter, og der opfordres til at kunstværker af lokale kunstnere får en plads i byen. Der er ønske om, at lokal tilknytning og lokale beboeres ønsker skal vægte tungt i valg af kunstnere og værker, og at lokale kunststrategier ikke må overskygges af kommunens overordnede strategier.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Det lokale engagement, initiativ og perspektiv er helt afgørende for visionen for kunst i København. Indførelsen af en kontekstanalyse (initiativ 3.1 i handleplanen) skal netop styrke det lokale perspektiv. På baggrund af høringen er inddragelse af det lokale perspektiv understreget i strategien og fokus på samskabelse er tilføjet i strategien. Herudover tilføjes i handleplanen et nyt initiativ 1.5 om involvering af københavnere og det lokale perspektiv. Herudover tilføjes det i handleplanen, at der skal

arbejdes for repræsentation af lokaludvalg i bedømmelsesudvalg for nye kunstværker. I initiativ 3.2 i handleplanen tilføjes det langsigtede perspektiv, herunder når vi udvikler byområder og bygger nyt. Herudover bemærkes det at den lokale inddragelse også skal løftes af lokaludvalgene, som altid høres. Mange lokaludvalg har udarbejdet egne kunststrategier, hvilket fortsat er og skal være en mulighed efter vedtagelsen af kunststrategien for hele København. Med hensyn til ønsket om valg af lokale kunstnere henvises til at lokaludvalg kan løfte dette ønske i de projekter, som lokaludvalgene selv tager initiativ til og i lokale kunststrategier.

Høringssvar om kulturhuse og biblioteker

I flere høringssvar nævnes muligheden for at inkludere fx folkebiblioteker, kulturhuse og byens spillesteder i kunststrategien og det foreslås, at udnytte crossover-strategier mellem forskellige kunstarter: litteratur, musik, film, billedkunst og digital kunst. Der ønskes tværgående kunst- og kulturevents og anerkendelse af lokale kunst- og kulturinstitutioners betydning, såsom kulturhuse. Kulturhuse kan bringe kunst til lokalområder og hjælpe med at forme fremtidens kunstnere med tilbud til børn og unge.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Retningen for kommunens biblioteker og kulturhuse sættes i Kultur- og Fritidsudvalgets KUBI-plan. I denne plan sættes retningen for fremtidens kommunale biblioteker og kulturhuse i København for de næste fire år (2025-2028) og peger på, hvad det kommunale kulturtilbud skal kunne og løse ift. hovedstadens øvrige kulturaktører. Af denne plan fremgår det bl.a. at flere børn skal introduceres til, og deltage i, forskellige kunst- og kulturformer.

Høringssvar vedrørende repræsentation, diversitet og tilgængelighed

Flere høringssvar betoner vigtigheden af mangfoldighed blandt kunstnere og i beslutningsprocesser, som inkluderer forskellige stemmer og perspektiver indenfor køn, alder og etnicitet. Det foreslås, at der indarbejdes krav om universelt design i både strategien og handleplanen og at kunsten kan bidrage til større lighed i sundhed fx gennem styrkelse af tryk i byrummet. Det foreslås desuden at fysisk aktivitet kan fremmes gennem interaktiv kunst, der opfordrer til aktivitet. For at sikre borgernes inddragelse i kommunens prioriteringer kan det overvejes at høre brugerorganisationer for at imødekomme de enkelte målgruppers behov.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Det er ønsket med strategien at fremme diversitet i bl.a. kunstneriske udtryk, repræsentation, rådgivning og inddragelse. På baggrund af høringssvarene inddrages vurdering i forhold til universelt design i initiativ 3.1, hvor det vurderes relevant, ligesom det bør vurderes fra projekt til projekt hvorvidt relevante brugerorganisationer kan inddrages. I tema 2 tydeliggøres at kunsten kan give alle københavnere stemme og demokratiske kompetencer.

Høringssvar om private interesser

Der er udtrykt ønske om en mere struktureret tilgang til donation og placering af kunstværker i byen. Det bør ikke udelukkende være op til individuelle aktører at bestemme, hvilke værker der placeres hvor. I stedet bør udkastet til kunststrategien indeholde retningslinjer for håndtering af tilbud fra gallerier, kunstnere og agenter, især i forhold til opstilling af skulpturer på offentlige områder. Det bemærkes, at offentlige arealer ikke bør benyttes som showrooms for privat eller kommerciel kunst.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

Retningslinjer for modtagelse af kunst i kommunen skal styrke legitimiteten. Den faglige vurdering kan bl.a. lægge vægt på, at der har været inddraget flere kunstnere og kommunen vil med kunststrategien tage en mere aktiv rolle i opsætningen af kunst, herunder placering.

Høringssvar om byggepladser

Et lokaludvalg foreslår at byggepladser kan være en midlertidig kunstnerisk oplevelse i det offentlige rum.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningens bemærkninger

På baggrund af høringssvaret er byggepladser tilføjet under initiativ 3.3 om kunst i bygninger og byrum i handleplanen.